

národní
úložiště
šedé
literatury

Prodejna potravin LIDL, Hradec Králové, Brněnská ulice

Samková, Věra; Mikát, Miroslav; Mocek, Bohuslav
2003

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-363506>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Licence Creative Commons Uveďte původ 4.0

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 07.05.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Prodejna potravin LIDL, Hradec Králové, Brněnská ulice

Biologické hodnocení

1. Popis a vyhodnocení přírodních prvků studovaného území

1.1. Botanické hodnocení (Mgr. Věra Samková, Ph.D.)

1.2. Zoologické hodnocení

1.2.1. Měkkýši (RNDr. Blanka Mikátová, RNDr. Bohuslav Mocek)

1.2.2. Entomofauna (Miroslav Mikát)

1.2.3. Obratlovci (RNDr. Blanka Mikátová)

2. Shrnutí

3. Charakteristika zásahu, negativní vlivy na flóru a faunu a návrhy na jejich řešení

Muzeum východních Čech v Hradci Králové

Hradec Králové 2002

Biologické hodnocení lokality dotčené záměrem výstavby prodejny potravin LIDL v Hradci Králové, Brněnská ulice

1. Popis a vyhodnocení přírodních prvků studovaného území

Charakteristika studovaného území

Území se nachází na jihovýchodním okraji města Hradec Králové mezi areálem firmy Petrof a ulicemi Brněnskou, Na Plachtě a Na cvičišti v katastrálním území Nový Hradec Králové. Pozemek o rozloze cca 7000 m², kde je uvažováno s výstavbou objektu prodejny potravin, parkoviště, komunikací a protihlukové stěny tvoří v současnosti neobhospodařovaná louka s příkopem, panelovou cestou a okrajovými ruderály. Na podstatné části dotčeného území se vlivem rozličných vlhkostních poměrů vytvořila vzájemně se prolínající bylinná společenstva sušších a vlhkých luk a postupně se uchytila řídká rozptýlená zeleň "náletových" dřevin. Podél panelové cesty prochází příkop, který bývá periodicky zatopený vodou, v průběhu průzkumu (od začátku června 2002) postupně vysychá. Menší podíl lokality (v severní části dotčené plochy, zejména mezi oplocením areálu Petrof a panelovou cestou) představují ruderály v různém stupni sukcese vegetačního krytu. Ve vzdálenosti cca 200 m jihovýchodně od plánované stavby leží zvláště chráněné území PP Na Plachtě

Metodika

V materiálu pro účely zjišťovacího řízení podle zákona 100/2001 byla na základě publikovaných dat o fauně sousedící PP Na Plachtě (MOCEK 1997a) a ojedinělých literárních údajů týkajících se částečně i studované lokality (JUŘIČKOVÁ 1998) posouzena možnost výskytu ohrožených druhů v území dotčeném stavbou. Dále byli kontaktováni v místě působící znalci a zoologové: J. Podhájský (malakozoologie, herpetologie), I. Tláškal (VČ pobočka České ornitologické společnosti - ornitologie) a RNDr. B. Mikátová (AOPK ČR Brno - herpetologie) s cílem získat aktuální informace o dotčeném území. Tyto literární a zprostředkované informace byly při terénním průzkumu ověřovány na lokalitě.

Vlastní průzkum zájmového území byl proveden na základě jednorázových exkurzí v termínu od 17.5. 2002, kdy byl zadán investorem. Byly použity standardní metodiky (pozorování, odchyt hmyzu individuálním sběrem, smýkáním po vegetaci, sklepáváním a lovem druhů s noční aktivitou s použitím světelného zdroje). Průzkum byl se zaměřen zejména na zjišťování výskytu druhů chráněných podle zákona, ohrožených nebo bioindikačních. Byl zachycen a vyhodnocen pozdně jarní a časně letní aspekt, který však umožňuje odpovídající závěry.

1.1. Botanické hodnocení (Mgr. Věra Samková, Ph.D.)

Dotčené území se nachází v katastru Nový Hradec Králové. Území patří do oblasti termofytika, fytogeografický okres Východní Polabí, podokres Hradecké Polabí (SKALICKÝ 1988). Podle mapy potenciální přirozené vegetace náleží území k bezkolencové doubravě (*Molinio arundinaceae-Quercetum*) (NEUHÄUSLOVÁ et al. 1998). Podle geobotanické rekonstrukční mapy byly v území vymapovány luhy a olšiny (*Alno-Padion*) (MIKYŠKA et al. 1969). Louka leží v těsné blízkosti přírodní památky Na Plachtě (výsledky výzkumu z území přírodní památky byly publikovány v časopise Acta Musei Reginaehradecensis v roce 1997/25).

Lokalitu tvoří vlhká a sušší louka, rozptýlená zeleň, příkop, který je periodicky zatopený vodou a ruderální plochy sousedící s pozemkem firmy Petrof. Na sušší louce rostou druhy travinobylinných společenstev mělkých chudých půd na silikátových horninách svazu *Hyperico perforati-Scleranthion perennis* – trávnička obecná pravá (*Armeria vulgaris* WILLD. subsp. *vulgaris*), hvozdík kroupenatý (*Dianthus deltooides* L.), třezalka tečkovaná (*Hypericum perforatum* L.) a druhy krátkostébelných smilkových luk svazu *Violion caninae* – mateřídouška vejčitá (*Thymus pulegioides* L.), zvonek okrouhlostý (*Campanula rotundifolia* L.). Louka nebyla v posledních letech kosená a zarůstá třtinou křovištní (*Calamagrostis epigeios* (L.) ROTH). Na vlhké louce se vyskytují druhy nehojených luk střídavě vlhkých stanovišť svazu *Molinion* – krvavec toten (*Sanguisorba officinalis* L.), olešník kmínolistý (*Selinum carvifolia* L.), bukvice lékařská (*Betonica officinalis* L.), chrpa luční (*Centaurea jacea* L.). Větší část vlhké louky zarůstají metlice trsnatá (*Deschampsia cespitosa* (L.) P. BEAUV.) a porost ostřice ostré (*Carex acutiformis* Ehrh.). Při plotu rodinných domků je vysázená řada stromů a keřů. V tomto místě rostou především nitrofilní druhy bršlice kozí noha (*Aegopodium podagraria* L.), svízel přítula (*Galium aparine* L.), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica* L.), vlašťovíčník větší (*Chelidonium majus* L.), dále je zde rozšířen maliník obecný (*Rubus idaeus* L.).

Terénní průzkum byl prováděn ve dnech 25. května, 4. června, 11. června 2002.

V 90. letech byly na louce pozorovány **2 druhy chráněné podle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb. v kategorii ohrožené druhy**: pupečník obecný (*Hydrocotyle vulgaris* L.) a prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*

(REICHENB.) HUNT et SUMMERH.). Tyto druhy nebyly při prováděném průzkumu na jaře v roce 2002 potvrzeny.

Na louce byly v roce 2002 zaznamenáno 7 druhů z Červeného seznamu rostlin východních Čech (FALTYS 1995) a Červeného seznamu cévnatých rostlin České republiky (HOLUB et PROCHÁZKA 2000)

Vysvětlivky ke zkratkám:

- C3 ohrožený druh podle Červeného seznamu cévnatých rostlin České republiky (HOLUB et PROCHÁZKA 2000)
C4 vzácnější druh, vyžadující další pozornost podle Červeného seznamu cévnatých rostlin České republiky (HOLUB et PROCHÁZKA 2000)
C3(VČ) ohrožený druh podle Červeného seznamu rostlin východních Čechách (FALTYS 1995)
C4(VČ) vzácnější druh, vyžadující další pozornost podle Červeného seznamu rostlin východních Čechách (FALTYS 1995)

- **trávníčka obecná pravá** (*Armeria vulgaris* WILLD. subsp. *vulgaris*) – C3, C3(VČ), ohrožený druh, charakteristický pro písčiny a suché louky
- **psineček psí** (*Agrostis canina* L.) – C4(VČ), druh charakteristický pro vlhké louky a narušované přeplovované půdy, roste také v písčitých loukách Na Plachtě
- **ostřice dvouřadá** (*Carex disticha* HUDSON) – C4, vzácnější druh, rostoucí v porostu cca 7 x 2 m podél příkopu v louce, roste také na louce u rybníka Jáma, Na Plachtě, asociace *Caricetum distichae* JONAS 1933 se řadí mezi ohrožená společenstva (MORAVEC et al. 1995)
- **ostřice Hartmanova** (*Carex hartmanii* CAJAND.) – C3, C3(VČ), ohrožený druh, vázaný na střídavě vlhké louky svazu *Molinion*, roste také na louce u rybníka Jáma, Na Plachtě
- **svízel severní** (*Galium boreale* L.) – C4, C4(VČ), vzácnější druh, charakteristický druh střídavě vlhkých luk svazu *Molinion*, roste také na louce u rybníka Jáma, Na Plachtě
- **svízel Wirtgenův** (*Galium wirtgenii* F. W. SCHULTZ) – C3(VČ), ohrožený druh ve východních Čechách, druh rostoucí na vlhkých loukách, roste také na louce u rybníka Jáma, Na Plachtě
- **smldník olešníkovitý** (*Peucedanum oreoselinum* (L.) MOENCH) – C4, C4(VČ), vzácnější druh, rostoucí na druhově bohatých lemech lesů nebo na písčitých půdách v borech

Dřeviny rostoucí na lokalitě určené k zástavbě

- javor mléč (*Acer platanoides* L.) – menší stromky u plotu navazující na pozemek firmy Petrof
- jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum* L.) – pěstovaný druh, menší stromek na louce
- bříza bradavčitá (*Betula pendula* ROTH) – větší třikmenný strom poblíž Brněnské ulice, jednotlivé obvody kmenů 80, 90, 100 cm
- líska obecná (*Corylus avellana* L.) – menší keř v blízkosti břízy; roste v řadě zeleně podél plotu rodinných domků
- mochnovec křovitý (*Dasiphora fruticosa* (L.) RYDB. = *Potentilla fruticosa* L.) – pěstovaný keř, u plotu navazující na pozemek firmy Petrof
- ořešák královský (*Juglans regia* L.) – pěstovaný druh, menší stromek, u plotu navazující na pozemek firmy Petrof
- javor jasanolistý (*Negundo aceroides* MOENCH = *Acer negundo* L.) – nepůvodní druh, jako náletová dřevina v blízkosti plotu firmy Petrof
- ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare* L.) – pěstovaný keř, roste poblíž pozemku firmy Petrof
- jablň domáci (*Malus domestica* BORKH.) – pěstovaný druh, malý stromek na louce, poblíž betonových panelů
- smrk ztepilý (*Picea abies* (L.) KARSTEN) – malý stromek; roste v řadě zeleně podél plotu rodinných domků
- borovice lesní (*Pinus sylvestris* L.) – malý stromek, cca 1,7 m vysoký; roste v řadě zeleně podél plotu rodinných domků
- topol osika (*Populus tremula* L.) – strom s obvodem kmene cca 70 cm, u plotu navazující na pozemek firmy Petrof
- třešeň ptačí (*Prunus avium* (L.) MOENCH) – strom s obvodem kmene 40 cm; roste v řadě zeleně podél plotu rodinných domků
- slivoň domáci (*Prunus domestica*) – 2 větší vícekmenné stromy s obvody jednotlivých kmenů cca 75 a 80 cm; roste v řadě zeleně podél plotu rodinných domků

- douglaska tisolistá (*Pseudotsuga menziesii* (MIRBEL) FRANCO) – nepůvodní jehličnan, obvod kmene 30 cm; roste v řadě zeleně podél plotu rodinných domků
- dub letní (*Quercus robur* L.) – menší strom cca 2 m vysoký, uprostřed louky
- škumpa orobincová (*Rhus typhina* L.) – nepůvodní druh, menší stromek, u plotu navazující na pozemek firmy Petrof
- trnovník akát (*Robinia pseudoacacia* L.) – nepůvodní dřevina, jeden větší vícekmenný strom a několik menších stromků v blízkosti Brněnské ulice
- vrba jiva (*Salix caprea* L.) – větší keř v blízkosti břízy, roste v řadě zeleně podél plotu rodinných domků
- svída krvavá (*Swida sanguinea* (L.) OPIZ) – menší keř, u plotu sousedící s firmou Petrof
- pámelník bílý (*Symphoricarpos albus* (L.) BLAKE) – řada keřů u rodinných domků, rovnoběžná s Brněnskou ulicí

Seznam druhů rostlin zjištěných na lokalitě

Acer platanoides L. = javor mléč – menší stromky, u plotu navazující na pozemek firmy Petrof

Achillea millefolium L. agg. = řebříček obecný

Acetosa pratensis MILL. = kyseláč luční

Acetosa thyrsoiflora (FINGERH.) Á. LÖVE et D. LÖVE = kyseláč rozvětvený – zavlečený druh

Acetosella multifida (L.) Á. LÖVE = kyselka obecná

Aegopodium podagraria L. = bršlice kozí noha

Aesculus hippocastanum L. = jírovec maďal – pěstovaný druh, menší stromek na louce

***Agrostis canina* L. = psineček psí – C4(VČ), druh charakteristický pro vlhké louky a narušované přepřelované půdy, roste také v písčitéch loužích Na Plachtě**

Agrostis capillaris L. = psineček rozvětvený

Alchemilla sp. = kontryhel

Alopecurus pratensis L. = psárka luční

Anihoxanthum odoratum L. = tomka vonná

Anthriscus sylvestris (L.) HOFFM. = kerblík lesní

***Armeria vulgaris* WILLD. subsp. *vulgaris* = trávnička obecná pravá – C3, C3(VČ), ohrožený druh, charakteristický druh písčín a suchých luk**

Armoracia rusticana GAERTN., B. MEY. et SCHERB. = křen selský

Arrhenatherum elatius (L.) P. BEAUV. ex J. PRESL et C. PRESL = ovsík vyvýšený

Artemisia vulgaris L. = pelyněk černobýl

Ballota nigra L. = měrnice černá

Betonica officinalis L. = bukvice lékařská

Betula pendula ROTH = bříza bělokorá – větší tříkmenný strom poblíž Brněnské ulice, jednotlivé obvody kmenů 80, 90, 100 cm

Bistorta major GRAY = hadí kořen větší

Briza media L. = třeslice prostřední

Bromus mollis L. = sveřep měkký

Bromus sterilis L. = sveřep jalový

Bryonia alba L. = posed bílý

Calamagrostis epigeios (L.) ROTH = třtina křovištní

Calystegia sepium (L.) R. BR. = opletník plotní

Campanula patula L. = zvonek rozkladitý

Campanula rotundifolia L. = zvonek okrouhlolistý

Cardamine pratensis L. = řeřišnice luční

Carex acutiformis EHRH. = ostřice ostrá

Carex contigua HOPPE = ostřice klasnatá

***Carex disticha* HUDSON = ostřice dvouřadá – C4, vzácnější druh, rostoucí v pruhu cca 7 x 2 m podél příkopu v louce, roste také na louce u rybníka Jáma, Na Plachtě, asociace *Caricetum distichae* JONAS 1933 se řadí mezi ohrožená společenstva (MORAVEC et al. 1995)**

Carex gracilis CURTIS = ostřice štíhlá

***Carex hartmanii* CAJAND. = ostřice Hartmanova – C3, C3(VČ), ohrožený druh, vázaný na střídavě vlhké louky svazu *Molinion*, roste také na louce u rybníka Jáma, Na Plachtě**

Carex hirta L. = ostřice srstnatá

Carex ovalis GOOD. = ostřice zaječí

Carex pallescens L. = ostřice bledavá

Carex panicea L. = ostřice prosová

Centaurea jacea L. = chrpa luční

Cerastium arvense L. = rožec rolní
Cerastium holosteoides FRIES = rožec obecný
Cerasus avium (L.) MOENCH = třešeň ptačí – strom s obvodem kmene 40 cm v řadě stromů podél plotu
rodinných domků
Chamomilla suaveolens (PURSH) RYDB. = heřmánek terčovitý – zavlečený druh
Chelidonium majus L. = vlašovičnick větší
Chrysaspis campestris (SCHREB.) DESV. = jetel ladní
Chrysaspis dubia (SIBTH.) DESV. = jetel pochybný
Cichorium intybus L. = čekanka obecná
Cirsium arvense (L.) SCOP. = pcháč rolní
Cirsium canum (L.) ALL. = pcháč šedý
Colchicum autumnale L. = ocún jesenní
Convolvulus arvensis L. = svlačec rolní
Conyza canadensis (L.) CRONQ. = turan kanadský – zavlečený druh
Coronilla varia L. = čičorka pestrá
Corylus avellana L. = líska obecná – menší keř v blízkosti břízy v řadě stromů u rodinných domků
Crataegus sp. = hloh
Crepis biennis L. = škarda dvouletá
Dactylis glomerata L. = srha laločnatá
Dasiphora fruticosa (L.) RYDB. = *Potentilla fruticosa* L. = mochnovec křovitý – pěstovaný druh
Daucus carota L. = mrkev obecná
Deschampsia cespitosa (L.) P. BEAUV. = metlice trsnatá
Dianthus deltoides L. = hvozdík kropenatý
Elytrigia repens (L.) DESV. = pýr plazivý
Epilobium lamyi F.W. SCHULTZ = vrbovka Lamyova
Equisetum arvense L. = přeslička luční
Fallopia convolvulus (L.) Á. LÖVE = opletka obecná
Festuca pratensis HUDS. = kostřava luční
Festuca rubra L. = kostřava červená
Festuca trachyphylla (HACKEL) KRAJINA = kostřava drsnolistá
Fraxinus excelsior L. = jasan ztepilý
Galium album MILL. = svízel bílý
Galium aparine L. = svízel přítula
***Galium boreale* L. = svízel severní – C4, C4(VČ), vzácnější druh, charakteristický druh střídavě vlhkých
luk svazu *Molinion*, roste také na louce u rybníka Jáma, Na Plachtě**
***Galium wirtgenii* F. W. SCHULTZ = svízel Wirtgenův – C3(VČ), ohrožený druh ve východních Čechách,
druh rostoucí na vlhkých loukách, roste také na louce u rybníka Jáma, Na Plachtě**
Geranium pratense L. = kakost luční
Geranium pusillum BURM. fil. = kakost maličká
Geranium pyrenaicum BURM. fil. = kakost pyrenejský
Geum urbanum L. = kuklík městský
Helianthus tuberosus L. = slunečnice topinambur – zavlečený druh
Helictotrichon pubescens (HUDS.) PILGER = ovsíř pýřitý
Heracleum sphondylium L. = bolševník obecný
Holcus lanatus L. = medyněk vlnatý
Hypericum perforatum L. = třezalka tečkovaná
Hypochoeris radicata L. = prasetník kořenatý
Juglans regia L. = ořešák královský – pěstovaný druh, u plotu navazující na pozemek firmy Petrof
Juncus conglomeratus L. = sítina klubkatá
Juncus effusus L. = sítina rozkladitá
Knautia arvensis (L.) COULTER = chrastavec rolní
Lactuca serriola L. = locika kompasová
Lamium album L. = hluchavka bílá
Lathyrus pratensis L. = hrachor luční
Lepidium ruderale L. = řeřicha rumní
Leucanthemum irtutianum DC. = kopretina časná
Ligustrum vulgare L. = ptačí zob obecný – pěstovaný keř
Lolium perenne L. = jilek vytrvalý
Lotus corniculatus L. = štírovník růžkatý
Lotus uliginosus SCHKUHR = štírovník bažinný

Luzula multiflora (EHRH.) LEJ. = bika mnohokvětá
Lychnis flos-cuculi L. = kohoutek luční
Lysimachia nummularia L. = vrbina penízková
Lythrum salicaria L. = kyprej vrbice
Malus domestica BORKH. = jablň domáci – pěstovaný druh, malý stromek na louce, poblíž betonových panelů
Matricaria maritima L. = heřmánkovec přímořský
Medicago falcata L. = tolíce srpovitá
Medicago lupulina L. = tolíce dětelová
Medicago sativa L. = tolíce vojtěška
Negundo aceroides MOENCH = *Acer negundo* L. = javor jasanolistý – nepůvodní druh, roste jako náletová dřevina v blízkosti plotu firmy Petrof
Odontites vernus subsp. *serotinus* (DUMORT.) CORB. = zdravínek jarní pozdní – zaregistrován v dřívějších letech, na jaře 2002 nepotvrzen
Oenothera sp. = pupalka
Pastinaca sativa L. = pastinák setý
***Peucedanum oreoselinum* (L.) MOENCH = smlník olešníkovitý – C4, C4(VČ), vzácnější druh, rostoucí na druhově bohatých lemech lesů nebo na písčitéch půdách v borech**
Phalaroides arundinacea (L.) RAUSCHERT = chrastice rákosovitá
Phleum pratense L. = bojínek luční
Picea abies (L.) KARSTEN = smrk ztepilý
Pilosella officinarum F.W. SCHULTZ et SCH. BIP. = chlupáček obecný
Pinus sylvestris L. = borovice lesní – malý stromek, cca 1,7 m vysoký, v řadě stromů podél plotu rodinných domků
Plantago lanceolata L. = jitrocel kopinatý
Plantago major L. subsp. *major* = jitrocel větší
Poa annua L. = lipnice roční
Poa compressa L. = lipnice smáčkutá
Poa pratensis L. = lipnice luční
Poa trivialis L. = lipnice obecná
Polygonum aviculare L. agg. = rdesno ptačí
Populus tremula L. = topol osika – větší strom s obvodem kmene cca 70 cm, u plotu navazující na pozemek firmy Petrof
Potentilla anserina L. = mochna husí
Potentilla argentea L. = mochna stříbrná
Potentilla erecta (L.) RÄUSCHEL = mochna nátržník
Potentilla reptans L. = mochna plazivá
Prunus domestica L. = slivoň domáci – 2 větší vícekmenné stromy s obvodou jednotlivých kmenů cca 75 a 80 cm
Pseudotsuga menziesii (MIRBEL) FRANCO = douglaska tisolistá – nepůvodní jehličnan, obvod kmene 30 cm, v řadě stromů poblíž rodinných domků
Quercus robur L. = dub letní – menší strom cca 2 m vysoký, uprostřed louky
Ranunculus acris L. subsp. *acris* = pryskyřník prudký pravý
Ranunculus auricomus agg. = pryskyřník zlatožlutý
Rhus typhina L. = škumpa orobincová – nepůvodní druh, menší stromek, u plotu navazující na pozemek firmy Petrof
Robinia pseudacacia L. = trnovník akát – nepůvodní dřevina, jeden větší vícekmenný strom a několik menších stromků v blízkosti Brněnské ulice
Rosa canina L. = růže šípková
Rubus idaeus L. = maliník obecný
Rumex crispus L. = šťovík kadeřavý
Rumex obtusifolius L. = šťovík tupolistý
Salix caprea L. = vrba jíva – větší keř v blízkosti břízy v řadě stromů u rodinných domků
Sanguisorba officinalis L. = krvavec toten
Saponaria officinalis L. = mydlíce lékařská
Scirpus sylvaticus L. = skřípina lesní
Selinum carvifolia L. = olešník kmínolistý
Senecio jacobaea L. = starček přímětník
Solidago canadensis L. = celík kanadský – zavlečený druh
Stellaria graminea L. = ptačinec trávovitý
Stenactis annua (L.) NEES = turan roční – zavlečený druh
Swida sanguinea (L.) OPIZ = svida krvavá – menší keř, u plotu sousedící s firmou Petrof

Symphoricarpos albus (L.) BLAKE = pámelník bílý – řada keřů u rodinných domků, rovnoběžná s Brněnskou ulicí

Tanacetum vulgare L. = vratič obecný

Taraxacum sect. *Ruderalia* KIRSCHNER, OLLG. et ŠTĚPÁNEK = smetánka lékařská

Thymus pulegioides L. = mateřídouška vejčitá

Tragopogon orientalis L. = kozí brada východní

Trifolium arvense L. = jetel rolní

Trifolium pratense L. = jetel luční

Trifolium repens L. = jetel plazivý

Triticum aestivum L. = pšenice setá – pěstovaný druh

Urtica dioica L. = kopřiva dvoudomá

Veronica chamaedrys L. = rozrazil rezekvítek

Vicia angustifolia L. = vikev úzkolistá

Vicia tetrasperma (L.) SCHREBER = vikev čtyřsemenná

Vicia villosa ROTH = vikev huňatá

Viola canina L. = violka psí

Závěr botanického hodnocení

Na pozemku plánované stavby LIDL bylo zjištěno celkem 164 druhů cévnatých rostlin. Větší počet druhů na poměrně malém území je dán zastoupením několika biotopů – sušší louky, vlhké louky a ruderálních společenstev.

Nebyl potvrzen výskyt žádného druhu chráněného podle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb. Na louce bylo v roce 2002 zaznamenáno 7 druhů z Červeného seznamu rostlin východních Čech (FALTYS 1995) a Červeného seznamu rostlin České republiky (HOLUB et PROCHÁZKA 2000). Čtyři druhy - svízel severní (*Galium boreale* L.), svízel Wirtgenův (*Galium wirtgenii* F. W. SCHULTZ), ostřice dvouřadá (*Carex disticha* HUDSON) a ostřice Hartmanova (*Carex hartmanii* CAJAND.)- rostou i na vlhké louce u rybníka Jáma v PP Na Plachtě, druh psineček psí (*Agrostis canina* L.) se vyskytuje v písčitéch loužích v PP Na Plachtě. Další dva ohrožené druhy – trávnička obecná pravá (*Armeria vulgaris* WILLD. subsp. *vulgaris*) a smldník olešníkovitý (*Peucedanum oreoselinum* (L.) MOENCH) nerostou v PP Na Plachtě. Protože se jedná o vytrvalé druhy doporučuji transfer na vřesoviště do PP Na Plachtě.

1.2. Zoologické hodnocení

Toto území stálo v minulosti stranou zoologického výzkumu a kromě publikovaného nálezu krasce *Poecilonota dives* (GUILL.) (MIKÁT et HÁJEK, 1999). odtud chyběly konkrétní údaje o výskytu živočišných druhů. V místech skládek u vily Perof prováděla průzkum malakofauny Juříčková v roce 1995 (JUŘIČKOVÁ 1998), kde uvádí výskyt 15 druhů měkkýšů. Tyto údaje se částečně vztahují k i dotčené ploše, i když průzkum byl prováděn v širším areálu skládek severně od PP Na Plachtě.

Z území PP Na Plachtě uvádí MOCEK (1997b) výskyt tří druhů korýšů, chráněných podle Vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb. v kategorii „silně ohrožený druh“. Jsou to žábřonožka letní - *Branchipus schaefferi* FISCH., žábřonožka sněžní - *Siphonophanes grubii* (DYB.) a listonoh letní - *Triops cancriformis* L.. Tyto druhy obývají periodické vody a jako místo jejich potencionálního výskytu byl vytypován zaplavovaný příkop a přilehlé periodicky zaplavované deprese. Na dotčené lokalitě je podle současných terénních průzkumů jejich výskyt považován však za málo pravděpodobný.

Vzhledem k charakteru části lokality (vlhká louka s výskytem totenu lékařského – *Sanguisorba officinalis*) je možný výskyt modráska očkovaného (*Maculinea teleius* ROTT.). Rané instary jeho housenek žijí na krvavci totenu (*Sanguisorba officinalis*), starší instary jsou myrmekofilní (jako hostitelský druh mravence se udává mravenec *Myrmica scabrinodis*). Podle Směrnice Rady č.79/409/EEC o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin patří modrásek očkovaný k druhům, které v zájmu Evropských společenství vyžadují přísnou ochranu (Příloha IV) a vyhlášení zvláštní územní ochrany (Příloha II). Populace tohoto druhu byla nalezena v bezprostředním okolí (PP Na Plachtě), kde byli motýli opakovaně pozorováni ve vrcholném létě (červenec - začátek srpna) (MIKÁT et MARŠÍK 1997). Záchrané transfery tohoto druhu jsou vzhledem k jeho komplikovanému vývoji obtížně uskutečnitelné a na území ČR nebyly dosud realizovány.

1.2. 1. Měkkýši (RNDr. Blanka Mikátová, RNDr. Bohuslav Mocek)

Seznam druhů je sestaven na základě publikovaných údajů a vlastního orientačního průzkumu v začátkem června 2002.

Přehled druhů

Měkkýši (*MOLLUSCA*)

Cochlicopidae

Cochlicopa lubrica (O.F.MÜLLER, 1774) (JUŘIČKOVÁ 1998)

Pupilliidae

Vallonia costata (O.F.MÜLLER, 1774) (JUŘIČKOVÁ 1998)

Endodontidae

Discus rotundatus (O.F.MÜLLER, 1774) - skládka zbytků cihel, kusů asfaltu apod.

Arionidae

Arion fasciatus (NILSSON, 1822) (JUŘIČKOVÁ 1998)

Arion lusitanicus (MABILE, 1868) (JUŘIČKOVÁ 1998)

Vitrinidae

Vitrina pellucida (O.F.MÜLLER, 1774) (JUŘIČKOVÁ 1998)

Zonitidae

Oxychilus cellarius (O.F.MÜLLER, 1774) (JUŘIČKOVÁ 1998)

Oxychilus draparnaudi (BECK, 1837) (JUŘIČKOVÁ 1998)

Succineidae

Succinea putris (LINNAEUS, 1758) - druh byl jednotlivě nalézán po celé ploše vlhké louky

Bradybaenidae

Fruticicola fruticum (O.F.MÜLLER, 1774) - východní část vlhké louky

Helicidae

Trichia sericea (DRAPARNAUD, 1801) (JUŘIČKOVÁ 1998)

Monacha carthusiana (O.F.MÜLLER, 1774) (JUŘIČKOVÁ 1998, KOLOUCH 1996)

Urticicola umbrosus (C.PFEIFFER, 1828) (JUŘIČKOVÁ 1998)

Monachoides incarnatus (O. F. MÜLLER, 1774) - východní část vlhké louky

Cepaea hortensis (O.F.MÜLLER, 1774)

Cepaea nemoralis (LINNAEUS, 1758) - páskovka hajní

Oba druhy byly jednotlivě nalézány po celé ploše vlhké louky i na skládkách a ruderálech.

Helix pomatia LINNAEUS, 1758 -druh byl jednotlivě nalézán po celé ploše vlhké louky

Závěr malakologického hodnocení

V současné době byl na ploše, která bude dotčena stavebním záměrem, zjištěn výskyt 7 druhů plžů. JUŘIČKOVÁ ET AL. (in prep.) řadí uvedené taxony mezi druhy doposud málo dotčené (Least Concern – LC), tedy nejsou ohroženy. Poměrně silná je zde populace vzácnějšího atlantsko-středoevropského druhu, který lze označit za poměrně vzácný (JUŘIČKOVÁ 1998), neboť se vyskytuje jen v některých městech severních Čech. Jedná se o jednu ze 3 dosud známých lokalit na území Hradce Králové.

Z širšího území, které však částečně zahrnuje i dotčenou část jsou publikovány nálezy 15 druhů (KOLOUCH 1996, JUŘIČKOVÁ 1998). Zajímavé jsou zejména údaje o druhu *Monacha carthusiana*, jehož nálezy jsou v našich podmínkách ojedinělé. Jde o atlantskomediterránní druh nivních luk, dosud jsou známé pouze 3 lokality pouze 3 v rámci celé ČR (KOLOUCH 1995).

1.2. 2. Entomologické hodnocení (Miroslav Mikát)

Entomologický průzkum byl zaměřen na prokázání prevalence chráněných druhů, významných prvků bioindikačních a vzácných. Zpracovány byly některé čeledi brouků (zejména determinovatelné bez spoluúčasti specialistů), fauna motýlů, včetně čeledi tzv. Macrolepidoptera s noční aktivitou, vážky a ev. další skupiny. V terénu byly použity standardní metodiky včetně lovu s použitím světelného zdroje.

Přehled zjištěných druhů

Vážky (*Odonata*) (RNDr. B. Mocek)

Šidélkovití (*Coenagrionidae*)

Pyrrosoma nymphula (SULZER, 1776) - šidélko ruměnné

Ischnura elegans (VAN DER LINDEN, 1823) - šidélko větší

Coenagrion puella (LINNAEUS, 1758) - šidélko páskované

Koncem května byla pozorována u zavodněných příkopů imaga 3 druhů, které se běžně vyskytují u různých typů stojatých vod, většinou zarostlých vegetací. Jde o zálety z blízkého okolí (PP Plachta), kde posledně uvedené 2 druhy patří k dominantním. Lokalita však nemá pro dokončení vývoje uvedených druhů vhodné podmínky, neboť příkopy vysychají.

Blanokřídli (*Hymenoptera*) (M. Mikát)

Sběrem je doloženo několik druhů samotářských včel, z toho určeny dosud 4 druhy (det. Petr Bogush, UK Praha). Vzácným druhem je včela *Chelostoma distinctum* STOECKHERT (Bogush in litt.).

Determinované druhy samotářských včel:

Andrena haemorrhoa FABRICIUS

Hoplitis adunca PANZER

Chelostoma rapunculi LEPELETIER

Chelostoma distinctum STOECKHERT

Na lokalitě bylo pozorováno více druhů čmeláků (*Bombus spp.*), několik ex. dokladováno, materiál je doposud neurčen (nutno determinovat specialistou). Všichni čmeláci r. *Bombus* patří mezi zvláště chráněné druhy živočichů, uvedené ve Vyhlášce 395/92 Sb. v kategorii „ohrožený“

Brouci (*Coleoptera*) (M. Mikát)

Ve zkoumaném území bylo z období 25.5 až 10.7.2002 determinováno 16 druhů brouků. Materiál byl získán většinou individuálním sběrem, druhy s noční aktivitou u světelného zdroje (metodika viz Motýli).

Uvedený seznam obsahuje pouze snadno identifikovatelné druhy. Převážná část získaného materiálu brouků bude moci být (po preparaci a determinaci specialisty) využita až „ex post“ (po termínu biologického hodnocení) jako faunistická dokumentace zaniklé lokality. Faunisticky i bioindikačně nejvýznamnějším nalezeným druhem je drabčík *Platydracus fulvipes*.

Střevlíkovití (*Carabidae*)

Carabus violaceus LINNAEUS, 1758 – střevlík fialový

Poměrně hojný velký predátor obývající lesní i nelesní biotopy. Jediný ex. nalezen uhybnulý u panelové cesty.

Drabčíkovití (*Staphylinidae*)

Platydracus fulvipes (SCOPOLI, 1763)

Vzácný a ojediněle nalézáný druh, predátor (v literatuře je citován též vztah k mravencům rodu *Myrmica*).

Preferuje spíše podhorské až horské polohy a přírodně zachovalé prostředí. Jediný ex. (samice) byl nalezen ve vysoké vlhké trávě ve střední části louky při noční aktivitě u světelného zdroje.

Vrubounovití (*Scarabaeidae*)

Serica brunnea (LINNAEUS, 1758)

Amphimallon solstitiale (LINNAEUS, 1758) – chroustek letní

Phyllopertha horticola (LINNAEUS, 1758) – listokaz zahradní

Cetonia aurata (LINNAEUS, 1758) – zlatohlávek zlatý

Vývoj larev tohoto zlatohlávka probíhá v trouchnivém dřevě ale např. i v prsti kompostů. Hojný výskyt dospělých brouků byl pozorován na květenstvích rdesna hadího kořenu (patrně přilet ze sousedních zahrad).

Krascovití (*Buprestidae*)

Trachys minutus (LINNAEUS, 1758)

Pozn.: Podle zkušeností z devadesátých let, kdy probíhal intenzivní průzkum v PP Na Plachtě a jejím okolí, bylo na sledovaném území možné předpokládat výskyt několika druhů krasců, patřících do rodu *Agrilus*, a to především na solitérních vrbových keřích. Oproti tomuto očekávání nebyl na zkoumané lokalitě v daném časovém úseku nalezen ani jediný ex. (imago) z výše uvedeného rodu (!), což samo o sobě signalizuje výraznou změnu oproti předchozímu desetiletí. Nepodařilo se ani opět zopakovat nález vzácného druhu *Poecilnota dives* (GUILLEBEAU, 1889), který zde byl zjištěn v r. 1996. (MIKÁT et HÁJEK 1999)

Lencovití (*Melandryidae*)

Conopalpus testaceus (OLIVIER, 1790)

Nehojný arboricolní druh s vývojem v mrtvém dřevě. Na sledované lokalitě jediný nález u světelného zdroje (patrně přilet ze zahrad jižně od sledovaného území).

Stehenáčovití (*Oedemeridae*)

Oedemera lurida (MARSHAM, 1802)

Tesaříkovití (*Cerambycidae*)

Arhopalus rusticus (LINNAEUS, 1758)

Pseudovadonia livida FABRICIUS, 1776

Agapanthia intermedia GANGLBAUER, 1884

Nehojný fytofágní druh, indikátor polopřirozených lučních porostů. Několik ex. nalezeno na chrastavci (*Knautia* sp.) v jihozápadní sušší části sledovaného území.

Agapanthia villosoviridescens (DE GEER, 1775)

Mandelinkovití (*Chrysomelidae*)

Clytra laeviuscula RATZEBURG, 1837 – vrbař hladký

Hispa atrata LINNAEUS, 1767 – mandelinka trnitá

Druh stepních stanovišť, úhorů a obdobných biotopů. Na sledované lokalitě nalezen na ruderálu v severní části území.

Nosatcovití (*Curculionidae*)

Eusomus ovulum GERMAR, 1824

Motýli (*Lepidoptera*) (M. Mikát)

Ve zkoumaném území bylo v období 25.5 až 10.7.2002 nalezeno a dosud determinováno 146 druhů motýlů. Druhové spektrum ve dne aktivních motýlů (čeledi: vřetenuškovití, soumarčnickovití, běláskovití, babočkovití, okáčovití a modráskovití – celkem 25 zjištěných druhů) bylo zkoumáno během denních exkurzí. Motýli s noční aktivitou byli zjišťováni odchytom a pozorováním u světelného zdroje (rtuťová výbojka 150 W s luminoforem), který byl instalován v centrální části lokality.

Podle zjištěných orientačních výsledků (a do jisté míry oproti očekávání) má sledované území poměrně zachovalou faunu motýlů přirozených lučních stanovišť. Tato fauna je však negativně ovlivněna polohou lokality, která je vklíněna do intravilánu města a je ovlivněna intenzivním „světelným znečištěním“ přilehlé komunikace, kladný vliv má však blízkost polopřirozených i ruderálních stanovišť mezi areálem firmy Petrof a PP Na Plachtě. Přirozený nebo polopřirozený charakter lučních porostů přetrvává i přes to, že louka již po několik let není tradičně obhospodařována sečením. Na místech s bohatým výskytem neposekaných nektarodárných kvetoucích bylin (*Betonica*, *Lythrum*, *Cirsium*) byla naopak zjištěna velmi vysoká koncentrace denních motýlů a vřetenušek (letní aspekt - červenec 2002).

Zachovalost lučních společenstev dokládá např. syntopický výskyt čtyř druhů z čeledi vřetenuškovitých (*Zygaenidae*), byť se jedná – v rámci této čeledi - o druhy dosud relativně hojnější, dále např. početné populace okáče bojínkového (*Melanargia galathea*) a přástevníka chrastavcového (*Diacrisia sannio*).

Složení fauny motýlů dokládá i kombinaci vlhkostních poměrů, tj. přítomnosti vlhkých partií (jihovýchodní ostřícová část louky) i sušších částí charakteru suchého úhoru (hlavně západní partie louky).

Mezi charakteristické druhy vlhkých až mokřadních luk patří např. můry *Macrochilo cribrumalis*, *Simyra albovenosa* a *Mythimna pudorina* a též tyrfofilní přástevník *Thumatha senex*. Z významnějších druhů, vázaných na lužní dřeviny, zde byly zjištěny píďalka *Pterapherapteryx sexalata* a můra *Parastichtis suspecta*.

Mezi lokální nebo vzácnější druhy stanovišť xeroterminního, stepního rázu patří např. obaleč *Eucosma metzneriana*, travařík *Cynaeda dentalis* a můry *Emmelia trabealis* a *Hadena confusa*. Z druhů písčín a vřesovišť byla zde zjištěna zavijčeři *Anerastia lotella* a píďalka *Idaea sylvestriaria*.

Výskyt boreomontánního, horského a podhorského druhu, můry *Apamea rubirena* je podmíněn blízkostí rozsáhlého lesního komplexu s chladnějším mikroklimatem.

Mezi nalezenými druhy motýlů není žádný zvláště chráněných druh, uvedený ve Vyhlášce 395/92 Sb. Rovněž výskyt modráška očkovaného (*Maculinea teleius*) dosud nebyl prokázán, ač lokalita s bohatými porosty jeho živné rostliny (totenu lékařského) i zachovalostí odpovídá obvyklým stanovištním nárokům tohoto druhu.

Přehled zjištěných druhů:

Vřetenuškovití (*Zygaenidae*)

***Adscita stactices* (LINNAEUS, 1758) – zelenáček šťovíkový**

Potencionálně ohrožený druh přirozených lučních společenstev. Populace zelenáčků jsou ohroženy i tím, je motýli neochotně létají a zpravidla neopouštějí svá stanoviště. Nebyl dosud zjištěn v PP Na Plachtě.

***Zygaena loti* (DENIS et SCHIFFERMÜL., 1775) – vřetenuška kozoncová**

Na lokalitě žije dosti početná populace, imaga se zjištěna především na kvetoucích bylinách v sušší části louky u Brněnské.

***Zygaena viciae* (DENIS et SCHIFFERMÜL., 1775) - vřetenuška komonicová**

***Zygaena filipendulae* (LINNAEUS, 1758) – vřetenuška obecná**

Výskyt 4 druhů čeledi vřetenuškovitých dokládá přírodní zachovalost lučních porostů na lokalitě.

Obalečovití (*Tortricidae*)

***Eucosma metzneriana* (TREITSCHKE, 1830)**

Lokální a poměrně vzácný druh výslunných stanovišť s vývojem na pelyňcích, z východních Čech poprvé v literatuře citovaný v r. 1997 z území PP Na Plachtě v Hradci Králové (Mikát et Maršík 1997).

Zaviječovití (*Pyalidae*)

***Anerastia lotella* (HÜBNER, 1813)**

Lokální druh suchých, písčitých stanovišť.

***Selagia argyrella* (DENIS et SCHIFFERMÜL., 1775)**

Lokální druh suchých, písčitých stanovišť a vřesovišť

***Synaphe punctalis* (FABRICIUS, 1775)**

***Endotricha flammealis* (DENIS et SCHIFFERMÜL., 1775)**

Travaříkovití (*Crambidae*)

***Parapoynx stratiotatum* (LINNAEUS, 1758)**

Typizační druh bažinných stanovišť (Laštůvka 1993).

***Platytes cerussellus* (DENIS et SCHIFFERMÜL., 1775)**

***Cynaeda dentalis* (DENIS et SCHIFFERMÜL., 1775)**

Ve východních Čechách nehojný druh nelesních stanovišť, vývoj na brutnákovitých (*Boraginaceae*)

***Loxostege sticticalis* (LINNAEUS, 1761)**

***Ostrinia nubilalis* (HÜBNER, 1796)**

***Eurrhynx hortulata* (LINNAEUS, 1758)**

***Phlyctaenia perlucidalis* (HÜBNER, 1809)**

***Pleuroptya ruralis* (SCOPOLI, 1763)**

Bourovcovití (*Lasiocampidae*)

***Macrothylacia rubi* (LINNAEUS, 1758) – bourovec ostružinový**

***Dendrolimus pini* (LINNAEUS, 1758) – bourovec borový**

***Euthrix potatoria* (LINNAEUS, 1758) – bourovec trávový**

Lišajovití (*Sphingidae*)

***Sphinx pinastri* LINNAEUS, 1758 – lišaj borový**

***Mimas tiliae* (LINNAEUS, 1758) – lišaj lipový**

***Laothoe populi* (LINNAEUS, 1758) – lišaj topolový**

***Deilephila elpenor* (LINNAEUS, 1758) – lišaj vrbkový**

***Deilephila porcellus* (LINNAEUS, 1758) – lišaj kyprejový**

Oba druhy lišajů rodu *Deilephila* patří k esteticky pozoruhodným, i když dosud místy poměrně hojných nočním motýlům. Vývoj na různých druzích svízelů, vrbovkách, kyprejů apod.

Soumračníkovití (*Hesperiidae*)

***Pyrgus malvae* (LINNAEUS, 1758) – soumračník jahodníkový**

Dosud poměrně hojný druh sušších přirozených i druhotných (pastviny, nízké ruderaly) stanovišť stepních charakteru.

Thymelicus sylvestris (PODA, 1761) – soumračník meticový

Ochlodes venatus (BREMER et GREY, 1853) – soumračník rezavý

Běláskovití (*Pieridae*)

Leptidea sinapis (LINNAEUS, 1758) – *Leptidea reali* REISSINGER, 1989 (sibling species)

Pieris napi (LINNAEUS, 1758) – bělásek řepkový

Gonepteryx rhamni (LINNAEUS, 1758) – žlutásek řešetlákový

Babočkovití (*Nymphalidae*)

Inachis io (LINNAEUS, 1758) – babočka paví oko

Aglais urticae (LINNAEUS, 1758) – babočka kopřivová

Vanessa atalanta (LINNAEUS, 1758) – babočka admirál

Vanessa cardui (LINNAEUS, 1758) – babočka bodláková

Araschnia levana (LINNAEUS, 1758) – babočka síťkovaná

Boloria selene (DENIS et SCHIFFERMÜL., 1775) – perlet'ovec dvanáctitečný

Boloria dia (LINNAEUS, 1767) – perlet'ovec nejmenší

Okáčovití (*Satyridae*)

***Melanargia galathea* (LINNAEUS, 1758) – okáč bojínkový**

Motýl zachovalých suchých lučních porostů, na lokalitě zjištěn početný výskyt.

Maniola jurtina (LINNAEUS, 1758) – okáč luční

Aphantopus hyperantus (LINNAEUS, 1758) – okáč prosičkový

Coenonympha pamphilus (LINNAEUS, 1758) – okáč pohánkový

Modráskovití (*Lycaenidae*)

Lycaena phlaeas (LINNAEUS, 1761) – ohniváček černokřídlý

Lycaena virgaureae (LINNAEUS, 1758) – ohniváček celíkový

Lycaena tityrus (PODA, 1761) – ohniváček tmavokřídlý

Polyommatus icarus (ROTTEMBURG, 1775) – modrásek jehlicový

Srpokřídlecovití (*Drepanidae*)

Drepana falcataria (LINNAEUS, 1758) – srpokřídlec vrbový

Thyatira batis (LINNAEUS, 1758) – můrice očkovaná

Habrosyne pyritoides (HUFNAGEL, 1766)

Tethea or (DENIS et SCHIFFERMÜL., 1775)

Ochropacha duplaris (LINNAEUS, 1761)

Píd'alkovití (*Geometridae*)

Geometra papilionaria (LINNAEUS, 1758) – píd'alka zelenopláštník

Hemithea aestivaria (HÜBNER, 1799)

Cyclophora punctaria (LINNAEUS, 1758)

Scopula immorata (LINNAEUS, 1758)

Idaea dimidiata (HUFNAGEL, 1767)

***Idaea sylvestriaria* (HÜBNER, 1799)**

Nehojný druh písčín a vřesovišť.

Xanthorhoe ferrugata (CLERCK, 1759)

Epirrhoe tristata (LINNAEUS, 1758)

Camptogramma bilineatum (LINNAEUS, 1758)

Colostygia pectinataria (KNOCH, 1781)

Eupithecia centaureata (DENIS et SCHIFFERMÜL., 1775)

Eupithecia subumbrata (DENIS et SCHIFFERMÜL., 1775)

Chloroclystis v-ata (HAWORTH, 1809)

***Pterapherapteryx sexalata* (RETZIUS, 1783)**

Nehojný, dříve vzácný druh mokřadních stanovišť a břehových porostů s vývojem na vrbách a topolech. Oproti předchozím dekádám 20. století vykazuje v současnosti tento druh ve východním Polabí nárůst početnosti (Mikát et Maršík 1999).

Lomaspilis marginata (LINNAEUS, 1758)
Semiothisa liturata (CLERCK, 1759)
Semiothisa clathrata (LINNAEUS, 1758)
Epione repandaria (HUFNAGEL, 1767)
Selenia dentaria (FABRICIUS, 1775)
Biston betularius (LINNAEUS, 1758) – drsnokřídlec březový
Ematurga atomaria (LINNAEUS, 1758)
Bupalus piniarius (LINNAEUS, 1758) – píďalka tmavoskvrnáč
Cabera pusaria (LINNAEUS, 1758)
Siona lineata (SCOPOLI, 1763)

Hřbetozubcovití (*Notodontidae*)

Phalera bucephala (LINNAEUS, 1758) – vztyčnořitka lipová
Cerura erminea (ESPER, 1783)
Notodonta dromedarius (LINNAEUS, 1767)
Pterostoma palpinum (CLERCK, 1759) – hřbetozubec dvouzubý
Ptilodon capucina (LINNAEUS, 1758) – hřbetozubec olšový
Clostera pigra (HUFNAGEL, 1766)

Bekyňovití (*Lymantriidae*)

Orgyia antiqua (LINNAEUS, 1758) – štetconoš trnkový
Euproctis chrysorrhoea (LINNAEUS, 1758)

Přástevníkovití (*Arctiidae*)

***Thumatha senex* (HÜBNER, 1808)**

Lokální, tyrfofilní druh. Opakované zjištění svědčí pro trvalý výskyt na sledované lokalitě. V okolí Hradce Králové byl zjištěn i na několika dalších vlhčích lokalitách, vždy však v dosahu lesního porostu nebo rybníka, výskyt v otevřené krajině je výjimečný.

Eilema complanum (LINNAEUS, 1758)

***Diacrisia sannio* (LINNAEUS, 1758) – přástevník chrastavcový**

Laštůvka (1993) uvádí tento druh jako typizační druh zachovalých polopřirozených lučních biotopů s extenzivním obhospodařováním. Na lokalitě se vyskytuje početná populace.

Spilosoma lubricipeda (LINNAEUS, 1758) – přástevník máťový

Spilosoma luteum (HUFNAGEL, 1766) – přástevník bezový

Phragmatobia fuliginosa (LINNAEUS, 1758)

Callimorpha dominula (LINNAEUS, 1758) – přástevník hluchavkový

Můrovití (*Noctuidae*)

Trisateles emortalis (DENIS et SCHIFFERMÜLLER, 1775)

***Macrochilo cribrumalis* (HÜBNER, 1793)**

Lokální, ve východních Čechách vzácný druh vlhkých luk.

Rivula sericealis (SCOPOLI, 1763)

Hypena proboscidalis (Linnaeus, 1758)

Lygephila pastinum (TREITSCHKE, 1826)

Tyta luctuosa (DENIS et SCHIFFERMÜLLER, 1775)

Callistege mi (CLERCK, 1759)

Euclidia glyphica (LINNAEUS, 1758)

Laspeyria flexula (DENIS et SCHIFFERMÜLLER, 1775)

Earias clorana (LINNAEUS, 1761)

Colocasia coryli (LINNAEUS, 1758)

Acrionicta leporina (LINNAEUS, 1758)

Acrionicta rumicis (LINNAEUS, 1758)

***Simyra albovenosa* (GOEZE, 1781)**

Lokální, ve východních Čechách dříve vzácný druh vlhkých luk, který se v posledním desetiletí se více rozšířil (Mikát et Maršík 1999).

***Emmelia trabealis* (SCOPOLI, 1763)**

Lokální, teplomilná můra suchých lučních a stepních stanovišť.

Protodeltote pygarga (HUFNAGEL, 1766)

Deltote bankiana (FABRICIUS, 1775)

Deltote deceptorica (SCOPOLI, 1763)

Macdunnoughia confusa (STEPHENS, 1850)
Diachrysia chrysitis (LINNAEUS, 1758)
Diachrysia „tutti“ (KOSTROWICKI, 1961)
Autographa gamma (LINNAEUS, 1758) – můra gamma
Abrostola tripartita (HUFNAGEL, 1766)
Cucullia umbratica (LINNAEUS, 1758)
Pyrrhia umbra (HUFNAGEL, 1766)
Elaphria venustula (HÜBNER, 1790)
Rusina ferruginea (ESPER, 1785)
Phlogophora meticulosa (LINNAEUS, 1758)
***Parastichtis suspecta* (HÜBNER, 1817)**

Dostí vzácný druh s vývojem především na lužních dřevinách (vrby, topoly, olše, břízy)

Cosmia pyralina (DENIS et SCHIFFERMÜL., 1775)
Cosmia trapezina (LINNAEUS, 1758)
Apamea monoglypha (HUFNAGEL, 1766)
Apamea rubrireana (TREITSCHKE, 1825)
Apamea scolopacina (ESPER, 1788)
Oligia strigilis (LINNAEUS, 1758)
Chortodes minima (HAWORTH, 1809)
Chortodes fluxa (HÜBNER, 1809)
Discestra trifolii (HUFNAGEL, 1766)
Lacanobia oleracea (LINNAEUS, 1758)
Lacanobia contigua (DENIS et SCHIFFERMÜL., 1775)

***Hadena confusa* (HUFNAGEL, 1766)**

Poměrně vzácný a lokální druh výslunných stanovišť, vývoj na silenkovitých (*Dianthus*, *Lychnis*, *Silene* spp.). V PP Na Plachtě i v širším okolí Hradce Králové nebyl v minulém desetiletí nalezen.

Melanchra persicariae (LINNAEUS, 1761)
Mythimna ferrago (FABRICIUS, 1787)
Mythimna albipunctata (DENIS et SCHIFFERMÜL., 1775)

***Mythimna pudorina* (DENIS et SCHIFFERMÜL., 1775)**

Charakteristický druh vlhkých luk a mokřadních stanovišť, podle Laštůvky (1993) typizační druh bažinných biotopů. Na lokalitě se vyskytuje početná populace.

***Mythimna impura* (HÜBNER, 1808)**

Laštůvka (1993) uvádí tento druh jako typizační druh zachovalých polopřirozených lučních biotopů s extenzivním obhospodařováním.

Axylia putris (LINNAEUS, 1761)
Ochropleura plecta (LINNAEUS, 1761) – osenice čekanková
Noctua pronuba (LINNAEUS, 1758)
Noctua comes HÜBNER, 1813
Noctua fimbriata (SCHREBER, 1759)
Noctua janthina DENIS et SCHIFFERMÜL., 1775
Xestia c-nigrum (LINNAEUS, 1758)
Xestia ditrapezium (DENIS et SCHIFFERMÜL., 1775)
Xestia triangulum (HUFNAGEL, 1766)
Agrotis exclamationis (LINNAEUS, 1758) – osenice vykřičníková

Dvoukřídli (*Diptera*) (RNDr. B. Mocek)

Číhalkoví (*Rhagionidae*)

Rhagio triangulus (LINNAEUS, 1758)

Bráněnkoví (*Stratiomyiidae*)

***Oploodontha viridula* (FABRICIUS, 1775) - bráněnka**

Vyskytuje v okolí zarostlých vod, kde se vyvíjejí larvy.

Roupcoví (*Asilidae*)

Dioctria atricapilla MEIGEN, 1804

Leptogaster cylindrica (de Geer, 1776)

Vláhomilkoví (*Sciomyzidae*)

Limnia unguicornis (SCOPOLI, 1763)

Temnatkovití (*Platystomatidae*)

Rivellia syngenesiae (FABRICIUS, 1781)

Indikační druh vlhkých luk.

Vrtulovití (*Tephritidae*)

Myopites blotii (BRÉBISSON, 1827)

Vzácnější spíše teplomilný druh na výslunných stráních, lesotepích.

Chaetorelia jaceae (ROBINEAU - DESVOIDY, 1830)

Závěr entomologického hodnocení

Z entomologického hlediska představuje zkoumané území místo výskytu a vývoje luční fauny, s prvky prvky charakterizující mokřady K bioindikačním druhům mokřadů patří např. **můra *Mythimna pudorina*, bráněnka *Oplodontha viridula*** a další.

Zachovalost lučních společenstev dokládá např. syntopický výskyt **čtyř druhů z čeledi vřetenuškovitých (*Zygaenidae*)**, byť se jedná – v rámci této čeledi - o druhy dosud relativně hojnější, dále např. početné populace **okáče bojinkového (*Melanargia galathea*) a přástevníka chrastavového (*Diacrisia sannio*)**.

Složení fauny motýlů dokládá i kombinaci vlhkostních poměrů, tj. přítomnosti vlhkých partií (jihovýchodní ostřicová část louky) i sušších částí charakteru suchého úhru (hlavně západní partie louky).

Mezi charakteristické druhy vlhkých až mokřadních luk patří např. **můry *Macrochilo cribrumalis*, *Simyra albovenosa* a *Mythimna pudorina*** a též tyrfofilní **přástevník *Thumatha senex***. Z významnějších druhů, vázaných na lužní dřeviny, zde byly zjištěny **píd'alka *Pterapherapteryx sexalata* a můra *Parastichtis suspecta***. Mezi lokální nebo vzácnější druhy stanovišť xerothermního, stepního rázu patří např. **obaleč *Eucosma metzneriana*, travařík *Cynaeda dentalis* a můry *Emmelia trabealis* a *Hadena confusa***. Z druhů písčín a vřesovišť byla zde zjištěna **zavíječi *Anerastia lotella* a *Selagia argyrella* a píd'alka *Idaea sylvestraria***.

Výskyt boreomontánního, horského a podhorského druhu, **můry *Apamea rubrivena*** je podmíněn blízkostí rozsáhlého lesního komplexu s chladnějším mikroklimatem.

Absence trvalejší vodní plochy limituje výskyt a především vývoj vodních bezobratlých (např. vodních brouků a vážek).

1.2. 3. Zoologické hodnocení (RNDr. Blanka Mikátová)

Komentovaný seznam druhů

OBOJŽIVELNÍCI (*AMPHIBIA*)

Triturus vulgaris (LINNAEUS, 1758) – silně ohrožený druh

- zastižen jeden adultní jedinec mimo období rozmnožování

Bufo bufo (LINNAEUS, 1758) - ohrožený druh

1 adultní, 1 subadult. – ropuchy zde byly zjištěny mimo období rozmnožování.

Rana temporaria Linnaeus, 1758

2 adultní jedinci mimo období rozmnožování

Rana ridibunda PALLAS, 1771 – kriticky ohrožený druh

2 adultní, 14 subadultních jedinců ve vysychajícím příkopu

Na lokalitě byly zjištěny celkem 4 druhy obojživelníků. Z uvedených druhů jsou tři chráněny zákonem ČNR 114/1992 Sb., podle stupně ohrožení jsou vyhláškou MŽP ČR č. 395/92 Sb. řazeny do různých kategorií.

Na lokalitě nebylo prokázáno rozmnožování obojživelníků. Všichni zastižení jedinci se zde vyskytovali mimo období rozmnožování a v částečně zavodněném příkopu nebyly zjištěny ani vajíčka nebo larvy obojživelníků. Podle dosavadních výsledků je lokalita obojživelníky využívána mimo období rozmnožování jako loviště.

PLAZI (*REPTILIA*)

Lacerta agilis LINNAEUS, 1758 – silně ohrožený druh, druh chráněný na území EU, Příloha IV

4 adultní, 1 subadult. na suché části louky

Anguis fragilis LINNAEUS, 1758 – silně ohrožený druh

1 adultní jedinec v severozápadní části lokality

Natrix natrix LINNAEUS, 1758 – ohrožený druh

1 subadultní jedinec na mokřadní louce u příkopu s vodou

Celkem byly zjištěny 3 druhy plazů všechny jsou chráněny zákonem ČNR 114/1992 Sb., podle stupně ohrožení jsou vyhláškou MŽP ČR č. 395/92 Sb. 2 druhy řazeny do kategorie silně ohrožený druh, 1 druh je řazen jako ohrožený.

Vzhledem k tomu, že přesídlení dospělých obojživelníků a plazů je velmi obtížné a dle dosavadních zkušeností velmi málo účinné, považuji za prospěšnější vhodnou úpravou biotopu na jiné lokalitě (zde připadá v úvahu PP Na Plachtě) zajistit životnost tamních populací těchto druhů.

PTÁCI (AVES)

Jako významné hnízdící ptáky luk a otevřených, nelesních ekosystémů uvádí ŽĎÁREK (1997) z PP Na Plachtě a jejího okolí především tyto druhy (s uvedením statutu ohrožení podle Vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb.):

chocholouš obecný – *Galerida cristata* (L.) - ohrožený
linduška luční - *Anthus pratensis* (L.)
konipas luční - *Motacilla flava* L. - silně ohrožený
bramborníček hnědý - *Saxicola rubetra* (L.) - ohrožený
bramborníček černohlavý - *Saxicola torquata* (L.) - ohrožený
bělořit šedý - *Oenanthe oenanthe* (L.) - silně ohrožený
strnad luční - *Miliaria calandra* (L.) - kriticky ohrožený

Na sledované lokalitě však nebylo hnízdění těchto druhů předpokládáno vzhledem k malé rozloze lokality a vysoké frekvenci pohybu lidí a volnému pobíhání psů (I. Tláškal, ústní sdělení). Pochůzkami v terénu byl tento předpoklad potvrzen.

Při průzkumech bylo na lokalitě pozorováno opakovaně hejno koroptví (*Perdix perdix*). Jde o druh zařazený podle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb. mezi ohrožené druhy živočichů.

SAVCI (MAMMALIA)

Zemní druhy savců byly zjišťovány pouze pozorováním a nálezy uhynulých jedinců. Přítomnost netopýrů byla zjišťována pomocí detektoru.

jezek západní - *Erinaceus europeus* Linné, 1758
- na okraji vysychajícího příkopu (observ.)
bělozubka šedá - *Crocidura suaveolans* (Pallas, 1811)
- nález mrtvého jedince na suché části lokality
rejsek obecný, *Sorex araneus* Linné, 1758
- mrtvý na panelové cestě
netopýr velký - *Myotis myotis* (Borkhausen, 1797) - silně ohrožený druh
- zjištěn při lovu potravy nad loukou
netopýr hvízdavý - *Pipistrellus pipistrellus* (Schreber, 1774)
- zjištěn při lovu potravy nad loukou
netopýr ušatý, *Plecotus auritus* (Linné, 1758)
- zjištěn při lovu potravy nad loukou
hraboš polní - *Microtus arvalis* (Pallas, 1779)
- nepřilíší početná kolonie v suché části lokality (observ.)
srnec obecný - *Capreolus capreolus* (Linné, 1758)
- opakované pozorování odrostlého mláděte

Všechny zjištěné druhy savců jsou (s výjimkou netopýra velkého) poměrně běžné. Pro zemní druhy savců je lokalita stálým místem výskytu. Netopýři prostor využívají jako stálé loviště. Všechny zmíněné druhy byly také zjištěny na sousední lokalitě Plachta (Mikátová 1997). Publikován není výskyt netopýra velkého i tento druh však byl na lokalitě pomocí detektoru zjištěn (Mikátová observ.)

2. Shrnutí

Na pozemku plánované stavby LIDL bylo zjištěno celkem **164 druhů cévnatých rostlin**. Větší počet druhů na poměrně malém území je dán zastoupením několika biotopů – sušší louky, vlhké louky a ruderalních společenstev.

Nebyl potvrzen výskyt žádného druhu chráněného podle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb. Na louce bylo v roce 2002 zaznamenáno **7 druhů z Červeného seznamu rostlin** východních Čech (FALTYS 1995) a Červeného seznamu rostlin České republiky (HOLUB et PROCHÁZKA 2000). Dva ohrožené druhy – trávníčka obecná pravá (*Armeria vulgaris* WILLD. subsp. *vulgaris*) a smldník olešníkovitý (*Peucedanum oreoselinum* (L.) MOENCH), které nerostou v blízké PP Na Plachtě jsou doporučeny k transferu na vřesoviště do PP Na Plachtě.

Z entomologického hlediska představuje zkoumané území místo výskytu a vývoje luční fauny, s prvky charakterizující mokřady. K bioindikačním druhům mokřadů patří např. travařík *Parapoynx stratiotatum* a můra *Mythimna pudorina*, bráněnka *Oplodontha viridula* a další. Byly nalezeny i druhy indikující zachovalá luční společenstva, k nimž patří zelenáček šťovíkový (*Adscita staitices*), přástevník chrastavcový (*Diacrisia sannio*) a můra *Mythimna impura*. Mezi vzácnější druhy stanovišť xerotermního stepního rázu patří obaleč *Eucosma metzneriana* a můra *Hadena confusa*. Absence trvalejší vodní plochy limituje výskyt a především vývoj vodních bezobratlých (např. vodních brouků a vážek). Ze zvláště chráněných druhů hmyzu se na lokalitě vyskytuje několik druhů čmeláků rodu *Bombus*.

Na lokalitě byly zjištěny celkem 4 druhy obojživelníků a 3 druhy plazů. **Z uvedených druhů je šest chráněno zákonem ČNR 114/1992 Sb., podle stupně ohrožení jsou vyhláškou MŽP ČR č. 395/92 Sb. řazeny do různých kategorií.** Na lokalitě **nebylo však prokázáno rozmnožování** obojživelníků. Všichni zastizení jedinci se zde vyskytovali mimo období rozmnožování a v částečně zavodněném příkopu nebyly zjištěny ani vajíčka nebo larvy obojživelníků. Podle dosavadních výsledků je lokalita obojživelníky využívána mimo období rozmnožování jako loviště. Z dalších zvláště chráněných druhů obratlovců byl zaznamenán výskyt koroptve polní a netopýra velkého.

Celkový počet zjištěných druhů živočichů podle taxonomických skupin

Skupina	Počet zjištěných druhů	Počet zvláště chráněných druhů
Měkkýši (<i>Mollusca</i>)	7	0
Vážky (<i>Odonata</i>)	3	0
Blanokřídlí (<i>Hymenoptera</i>)	5	1
Brouci (<i>Coleoptera</i>)	16	0
Motýli (<i>Lepidoptera</i>)	146	0
Dvoukřídlí (<i>Diptera</i>)	8	0
Obojživelníci (<i>Amphibia</i>)	4	3
Plazi (<i>Reptila</i>)	3	3
Ptáci (<i>Aves</i>)	1	1
Savci (<i>Mammalia</i>)	8	1
Celkem	201	9

3. Charakteristika zásahu a negativní vlivy na flóru a faunu a návrhy na jejich řešení

Realizací stavby prodejny, parkoviště a komunikací dojde k likvidaci stávajícího vegetačního krytu a na něj vázané fauny. Zaniknou populace druhů živočichů, které se na lokalitě vyvíjejí a dojde k zmenšení prostoru pro druhy z bezprostředního okolí, které zde vyhledávají potravu nebo úkryt.

Pro záchranu části populace **2 druhů rostlin** (smlodník olešníkovitý a trávnička obecná) doporučujeme **zajištění přenosu** na náhradní stanoviště v PP Na Plachtě. Jedná se vyrýpnutí několika desítek trsů rostlin a jejich zasazení na nedalekou lokalitu. Transfer musí být uskutečněn nejpozději před započítáním zemin prací, nejdříve však koncem srpna. Realizaci této práce navrhujeme dohodnout s botaničkami Agentury ochrany přírody a krajiny ČR v Pardubicích a Muzea východních Čech v Hradci Králové.

Transfer vývojových stádií obojživelníků je bezpředmětný. V roce 2002 zde larvy nedokončily vývoj z důvodů vyschnutí příkopů. Byli pozorováni nepočtení dospělí a subadultní jedinci, kteří žijí rozptýleně po celé lokalitě a vyhledávají především potravní zdroje a úkryt.

Vzhledem k termínu odevzdání posudku nebyl dosud vyloučen výskyt modrásků rodu *Maculinea* (modrásek očkovaný), který lze předpokládat ještě do první dekády srpna. V případě nálezu tohoto druhu bude proveden transfer nalezených motýlů do PP Na Plachtě (slatinná louka nad rybníkem Jáma).

Aby nedocházelo k oslabování populací nočních živočichů v širším okolí chráněného území, navrhujeme, aby osvětlení objektu prodejny a parkoviště bylo řešeno sodíkovými lampami se směrovým účinkem a objekt nebyl cíleně nasvětlován.

Vzhledem k tomu, že realizací stavby dojde k zničení přirozeného lučního biotopu, navrhujeme nahradit zaniklé společenstvo v území mimo lokalitu stavby. **Pro kompenzaci byla vytipována zarůstající louka na svahu severozápadně od rybníka Jáma v PP Na Plachtě**, která navazuje na již existující luční společenstva nad rybníkem. Jedná se plochu o rozloze cca 2 ha, z velké části zarostlou náletovými dřevinami (osika, bříza, borovice), kterou lze cíleným managementem obnovit. K obnovení lučního charakteru je zapotřebí provést tyto práce:

- vyřezání náletových dřevin a nátěr řezných ran Roundupem, aby nedocházelo k zmlazení
- pokosení vyšší bylinné vegetace a odstranění posečené hmoty
- event. odstranění cizorodých materiálů (navezeného odpadu)

Doporučujeme podmínit realizaci stavebního záměru dohodou investora s Agenturou ochrany přírody a krajiny, střediskem Pardubice o zajištění prací k vybudování těchto náhradních stanovišť v PP Na Plachtě. Po konzultaci s AOPK Pardubice doporučujeme prostředky v odhadované výši cca 50 tis. Kč poskytnout firmě, která pod odborným dohledem AOPK Pardubice managementové práce realizuje ve vhodných termínech.

Protože se budoucí objekt prodejny nachází v bezprostřední blízkosti PP Na Plachtě, doporučuje aby investor podpořil projekt naučné stezky touto lokalitou.

LITERATURA:

- FALTYS, V. 1995: Přehled vyhynulých, nezvěstných a ohrožených taxonů cévnatých rostlin na území východních Čech. – 24 p., AOPK Pardubice.
- HOLUB, J. et PROCHÁZKA, F. ,2000: Red List of vascular plants of the Czech Republic – 2000. – *Preslia*, Praha, 72: 187 – 230.
- JUŘIČKOVÁ, L., HORSÁK, M. & BERAN, L. (IN PREP.): Check-list of the molluscs (Mollusca) of the Czech Republic. *Acta Soc. Zool. Bohem.*
- JUŘIČKOVÁ, L., 1998: Měkkýši Hradce Králové. *Acta Musei Reginaehradecensis s. A.*, 26: 102-172.
- KOLOUCH, L., 1996: Hojný výskyt plže tmavoretky bělavé. *Živa*, 3, 126 – 127.
- LAŠTŮVKA, Z., 1993: Katalog motýlů moravskoslezského regionu (Katalog von Faltern der mährisch-schlesischen Region) (Lepidoptera). Agronomická fakulta VŠZ v Brně, Brno, 130 pp.
- MIKÁT, M., et MARŠÍK, L., 1997: Příspěvek k poznání fauny motýlů (Lepidoptera) navrhovaného chráněného území "Na Plachtě" v Hradci Králové. *Acta Musei Reginaehradecensis s. A.*, 25: 163-192.
- MIKÁT, M. et MARŠÍK, L., 1999: Druhý příspěvek k poznání fauny motýlů (Lepidoptera) přírodní památky „Na Plachtě“ v Hradci Králové *Acta Musei Reginaehradecensis s. A.*, 27: 163-208.
- MIKÁT, M., et HÁJEK, J. , 1999: Druhý příspěvek k poznání fauny brouků (Coleoptera) přírodní památky "Na Plachtě" v Hradci Králové. *Acta Musei Reginaehradecensis s. A.*, 27: 129-149.
- MIKÁTOVÁ, B. , 1997: K výskytu sysla (*Spermophilus citellus*) na lokalitě Hradec Králové – „Na Plachtě“. *Acta Musei Reginaehradecensis s. A.*, 25: 227 – 229.
- MIKYŠKA, R. et al., 1969: Geobotanická mapa ČSSR 1: 200 000. M - 33 - XVI. – Hradec Králové. Praha.
- MOCEK, B., 1997a: Výsledky přírodovědeckých výzkumů lokality Hradec Králové - "Na Plachtě" ve východních Čechách. *Acta Musei Reginaehradecensis s. A.*, 25: 25: 3-20.
- MOCEK, B., 1997b: Fauna žábřonožek (Anostraca) a listonožek (Notostraca) (Crustacea: Phyllozoua) lokality "Na Plachtě" v Hradci Králové. *Acta Musei Reginaehradecensis s. A.*, 25: 75-78.
- MORAVEC, J. et al., 1995: Rostlinná společenstva České republiky a jejich ohrožení. – Ed. 2, *Severočes. Přír.*, Litoměřice, append. (1995): 206 p.
- NEUHÁUSLOVÁ, Z. et al., 1998: Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. – 341 p., Academia, Praha.
- SKALICKÝ, V., 1988: Regionálně fytogeografické členění. -In: Hejný S. et Slavík B. [red.], Květena ČSR I: 103 -121, Praha.
- ŽDÁREK, P., 1997: Výsledky ornitologického sledování lokality "Na Plachtě" v Hradci Králové. *Acta Musei Reginaehradecensis S.A.*, 25: 219-225.

V Hradci Králové

15.7.2002

Zpracoval: RNDr. Bohuslav Mocek